

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

Par atsaucēm un norādēm pievienotās vērtības nodokļa rēķinā

31.08.2020.

Saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteikto par nodokļa rēķinu uzskata dokumentu papīra vai elektroniskā formā, kurā norādīti konkrēti rekvizīti un cita informācija.

Par atsevišķiem darījumiem nodokļa rēķinā ir nepieciešams iekļaut attiecīgas norādes un atsauces.

Nepieciešamība nodokļa rēķinā lietot pareizās atsauces vai norādes nav tikai formāla prasība. Ir sastopamas situācijas, kad dēļ nepareizi lietotām atsaucēm vai norādēm, **nav iespējams gūt pārliecību par darījuma būtību.**

Tādējādi arī it kā nenozīmīgi trūkumi, piemēram, nepareizas atsauces vai to neesamība **var būtiski mainīt pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) piemērošanu**, jo nodokļa rēķina izrakstītājs vai saņēmējs darījumu deklarēs tā, kā saprotams no nodokļa rēķina, kurā ir kļūdainas atsauces vai norādes par piemēroto PVN režīmu.

Tas var novest pie dubultas aplikšanas ar PVN, darījuma nepamatotas neaplikšanas ar PVN, nepareiza PVN apmēra noteikšanas vai priekšnodokļa atskaitīšanas tiesību zaudēšanas.

Tādēļ ir nepieciešams PVN rēķinu noformēt, ietverot tajā visu Pievienotās vērtības nodokļa likuma 125.panta pirmajā daļā vai 126.pantā noteikto nodokļa rēķinam nepieciešamo informāciju, īpaši to, kas nepieciešama personas, kas izrakstījusi nodokļa rēķinu sniegto pakalpojumu būtības un piegādāto preču identifikācijai.

1. tabulā ir iekļautas svarīgākās atsauces un norādes, kas uzrādāmas nodokļa rēķinā.

Vēršam uzmanību, ka starptautiskajos darījumos nodokļu maksātāju un dalībvalstu kompetento iestāžu administratīvais slogs ir mazāks, ja nodokļa rēķinos ir norādītas atsauces uz Padomes direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu normām nevis uz attiecīgo valstu nacionālās likumdošanas normām. Līdz ar to 1. tabulā, gadījumos, kad, veicot starptautisko darījumu, rēķinā ir jānorāda atsauce uz likumdošanas normu, ir norādītas atsauces uz minētās direktīvas normām nevis uz Pievienotās vērtības nodokļa likuma normām.

1. tabula

Atsauces un norādes nodokļa rēķinā

Darījums:	PVN	Atsauce/norāde	Atsauce/norāde angļu valodā
1	2	3	4
Būvniecības pakalpojuma sniegšana	Īpašais PVN piemērošanas režīms	„nodokļa apgrieztā maksāšana”	„reverse charge”
Metāllūžņu piegāde	Īpašais PVN piemērošanas režīms	„nodokļa apgrieztā maksāšana”	„reverse charge”

Atsauces un norādes nodokļa rēķinā

Darījums:	PVN	Atsauce/norāde	Atsauce/norāde angļu valodā
1	2	3	4
Ar metāllūžņu piegādēm saistītu pakalpojumu sniegšana	Īpašais PVN piemērošanas režīms	„nodokļa apgrieztā maksāšana”	„reverse charge”
Kokmateriālu piegāde	Īpašais PVN piemērošanas režīms	„nodokļa apgrieztā maksāšana”	„reverse charge”
Ar kokmateriālu piegādēm saistītu pakalpojumu sniegšana	Īpašais PVN piemērošanas režīms	„nodokļa apgrieztā maksāšana”	„reverse charge”
Mobilo telefonu, planšetdatoru, klēpj datoru, integrālās shēmas ierīču un spēļu konsoļu piegāde	Īpašais PVN piemērošanas režīms	„nodokļa apgrieztā maksāšana”	„reverse charge”
Graudaugu un tehnisko kultūru (tostarp eļļas augu sēklu), tai skaitā šo preču maisījumu, kuri neizmainītā stāvoklī parasti nav paredzēti galapatēriņam, piegāde	Īpašais PVN piemērošanas režīms	„nodokļa apgrieztā maksāšana”	„reverse charge”
Neapstrādātu dārgmetālu, dārgmetālu sakausējumu un ar dārgmetālu plaķētu metālu piegāde	Īpašais PVN piemērošanas režīms	„nodokļa apgrieztā maksāšana”	„reverse charge”
Metālizstrādājumu (melno un krāsaino metālu pusfabrikātu) piegāde	Īpašais PVN piemērošanas režīms	„nodokļa apgrieztā maksāšana”	„reverse charge”

Atsauces un norādes nodokļa rēķinā

Darījums:	PVN	Atsauce/norāde	Atsauce/norāde angļu valodā
1	2	3	4
Pakalpojumu sniegšana citā ES dalībvalstī reģistrētam nodokļa maksātājam, ja pakalpojumu sniegšanas vieta ir nosakāma saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19.panta pirmo daļu	PVN nepiemēro	„nodokļa apgrieztā maksāšana”	„reverse charge”
Preču piegāde ES teritorijā citā ES dalībvalstī reģistrētam nodokļa maksātājam	0 %	Direktīvas 2006/112/EK 138.panta 1.punkts	Article 138 (1) of the EU VAT Directive (2006/112/EC)
Pakalpojumu sniegšana trešajās valstīs reģistrētam nodokļa maksātājam, ja pakalpojumu sniegšanas vieta ir nosakāma saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19.panta pirmo daļu	PVN nepiemēro	„nodokļa apgrieztā maksāšana” vai Direktīvas 2006/112/EK 44.pants ¹	„reverse charge” or Article 44 of the EU VAT Directive (2006/112/EC)
Preču eksports	0%	Direktīvas 2006/112/EK 146.panta 1.punkta a)apakšpunkts	Article 146 (1) (a) of the EU VAT Directive (2006/112/EC)
Lietota nekustamā īpašuma piegāde	21% (piemērojot Pievienotās vērtības nodokļa likuma 144.pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas kārtību)	Pievienotās vērtības nodokļa likuma 144.pants vai Direktīvas 2006/112/EK 137.panta 1.punkta „b” apakšpunkts	Article 144 of Value Added Tax Law of the Republic of Latvia or Article 137 (1) (b) of the EU VAT Directive (2006/112/EC)

¹ Norāde „nodokļa apgriezta maksāšana” ir lietojama, ja reģistrēta nodokļa maksātāja rīcībā ir informācija, ka pakalpojumu saņēmējs ir attiecīgās valsts PVN vai līdzīga nodokļa maksātājs, kas atbildīgs par nodokļa samaksu savā valstī. Ja reģistrēta nodokļa maksātāja rīcībā nav minētās informācijas, ir jānorāda atsauce uz Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 44.pantu.

Atsauces un norādes nodokļa rēķinā

Darījums:	PVN	Atsauce/norāde	Atsauce/norāde angļu valodā
1	2	3	4
Rēķinu izraksta preču vai pakalpojumu saņēmējs		„Pašaprēķins”	“Self-billing”
Jauna transportlīdzekļa piegāde	0%	Direktīvas 2006/112/EK 138.panta 2.punkta „a” apakšpunkts	Article 138 (2) (a) of the EU VAT Directive (2006/112/EC)
Preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana, piemērojot kases principu	21%	„naudas līdzekļu uzskaitē”	„cash accounting”
Tūrisma pakalpojumu sniegšana	21%	„peļņas daļas režīms ceļojumu aģentūrām”	„margin scheme – travel agents”
Lietotu mantu piegāde	21%	„peļņas daļas režīms lietotām precēm”	„margin scheme – second-hand goods”
Mākslas darbu piegāde	21%	„peļņas daļas režīms mākslas darbiem”	„margin scheme – works of art”
Kolekciju priekšmetu un senlietu piegāde	21%	„peļņas daļas režīms kolekciju priekšmetiem un senlietām”	„margin scheme – collector’s items and antiques respectively”